

ÅRSRAPPORT FRA STYRET I NORSK CARDIOLOGISK SELSKAP – 2016

Styremedlemmene i Norsk Cardiologisk Selskap (NCS) har i 2016 hatt følgende oppgavefordeling

Leder fra 01.09.14: Terje K. Steigen, Universitetssykehuset Nord-Norge: European Society of Cardiology (ESC), Nordisk-Baltiske foreninger, NCS' forskningsutvalg.

Nestleder: Øyvind Bleie, Haukeland universitetssykehus

Sekretær: Vibeke Juliebø Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet/Akershus universitetssykehus

Kasserer: Kristina Haugaa, OUS, Rikshospitalet

Styremedlem: Knut Sevre, OUS, Rikshospitalet

Styremedlem: Ole Christian Mjølstad, St. Olavs Hospital

Sist avgåtte leder Stein Samstad, St. Olavs Hospital: UEMS Cardiology Section

Det er i 2016 avholdt 8 styremøter, et møte med spesialitetskomiteen i anledning ny spesialistutdanning. Det ble holdt møte med ESC ved Dan Atar under NCS' vårmøte i Stavanger. Under NCS' høstmøte ble det holdt møte mellom arbeidsgruppene, kvalitetsutvalget og styret i NCS. Under høstmøtet hadde styret også møte med ESC ved Stefan Anker.

42 saker har vært behandlet i de ordinære styremøtene.

Årsmøtet i NCS ble avholdt 3.6.2016, under NCS' vårmøte i Stavanger.

Referater fra styremøter og årsmøtet ligger på NCS' hjemmeside (www.hjerte.no) og er tilgjengelige for medlemmer av NCS.

NCS' arbeidsgrupper, kvalitetsutvalg og forskningsutvalg

Det vises til egne årsrapporter fra kvalitetsutvalget og de seks arbeidsgruppene.

I 2016 har NCS opprettet en ny arbeidsgruppe i rehabilitering og idrettskardiologi, og gruppen hadde sitt konstituerende møte under NCS' høstmøte. Arbeidsgruppen ved Grimsmo og medarbeidere har på oppfordring fra ESC levert en omfattende rapport om preventiv kardiologi i Norge.

Under NCS' høstmøte ble det holdt møte mellom arbeidsgruppene og styret i NCS.

Organiseringen av arbeidsgruppene begynner å finne et godt mønster. Det er fra styret fortsatt ønsket en formalisering av valg til styrene av arbeidsgruppene.

Arbeidsgruppene oppfordres til å benytte hjemmesidene for informasjon om egen aktivitet.

Det arbeides for å styrke kontakten mellom arbeidsgruppene og styret gjennom året. Arbeidsgruppene trekkes stadig mer inn i utredningsarbeid og høringer der det ansees relevant.

Økonomien i arbeidsgruppene synes tilfredsstillende i forhold til aktivitetsnivå.

Ordningen med inntil 30 000 kroner i årlig støtte, eventuelt med større tilskudd etter søknad til NCS' styre, opprettholdes.

Kvalitetsutvalget

Medlemmer er Ole-Gunnar Anfinson (leder), Vernon Bonarjee og Tonje Aksnes.

Forskningsutvalget

Cecilie Risøe er leder av forskningsutvalget. Svein Rotevatn er medlem, leder i NCS er fast medlem.

Kirsti Ytrehus og Jan Pål Loennechen er vararepresentanter.

Hjerteforum og www.hjerte.no

Hjerteforum har i 2016 hatt samme publikasjonsfrekvens som tidligere: 4 nummer per år med tillegg av særtrykk og doktoravhandlinger.

Hjerteforum betyr mye for NCS som kommunikasjonskanal til medlemmene. Ordningen med at vitenskapelige artikler publisert i *Hjerteforum* gir meritt og økonomisk uttelling både i universitetssystemenes og i helseforetakenes tellinger av publikasjonsaktivitet fungerer godt og stimulerer til medlemmenes publisering i *Hjerteforum*.

Norsk kardiologisk web, «Hjerte.no», er tilpasset Legeforeningens web-baserte publikasjonsprofil for organisasjonsleddene.

Det er fortsatt et ønske om at arbeidsgruppene benytter sine dedikerte lenker på hjemmesiden til «hjerte.no» til informasjon om egen aktivitet og egnede faglige oppslag.

Møteaktivitet i regi av NCS i 2016

NCS' kurs for spesialistkandidater (tidligere B-grensmøte) ble revitalisert og arrangert 21.-22. januar 2015 med god deltakelse fra spesialistkandidater og foredragsholdere. I år har vi startet planlegging av et tilsvarende møte i 2017. Spesielt inviterte foredragsholdere er avdelingsledere fra alle regioner og fra ESC ved Dan Atar. Vi håper på god deltakelse fra alle aktuelle sykehus.

NCS' vårmøte ble arrangert i Stavanger 02.-04. juni 2016 med god deltakelse. Et allsidig faglig program sammen med tilpasset sosialt program ga gode tilbakemeldinger fra deltagerne. Årsmøtet ble avviklet under NCS' vårmøte i Stavanger. Vi oppfordrer medlemmene til å komme på årsmøtet.

NCS' høstmøte ble arrangert på Fornebu 27.-29. oktober 2016, igjen med meget god deltakelse. Møtet er godkjent som tellende timer til spesialistutdanningen og bød på et variert faglig program. Kurskomiteen bestod som tidligere av lederne av arbeidsgruppene under ledelse av Håvard Dalen. Dette bidro til god faglig bredde. Et begrenset antall inviterte internasjonale foredragsholdere bidro til et møte

med meget godt faglig innhold og gode diskusjoner.

Høstmøtet synes å ha befestet sin plass som ett av to årlige nasjonale møter i regi av NCS. Det oppfordres til å legge til rette for økt deltagelse fra våre yngre medlemmer.

Den norske legeforening, fagmedisinske foreninger og FaMe-gruppen

Samarbeidet med sentralstyret og sekretariatet i Legeforeningen har forløpt som forventet, på en god måte. Våre høringsuttalelser er mottatt, og innflytelsen fra NCS i faglige spørsmål synes tilstede.

Terje Steigen deltok på Legeforeningens lederseminar.

Ole Christian Mjølstad deltok på Fa-Me-gruppens seminar for de fagmedisinske foreninger i november 2016.

På Norsk indremedisinsk forenings høstmøte i oktober bidro NCS med aktuelle foredrag fra kardiologien. Dan Atar, OUS, Ullevål, holdt foredrag om *Atrieflimmer: Retningslinjer 2016* og Bjørn Bendz, OUS, Rikshospitalet, holdt foredrag om *Mekanisk sirkulasjonsstøtte ved sjokk og hjertestans*.

Avgitte høringsuttalelser i 2016

Styret har i løpet av året avgitt i alt 10 høringsuttalelser til Legeforeningen:

- Høring - prosjekt grunnutdanning: Grunnutdanning av leger - utvikling og harmonisering
- Høring - Ny legespesialitet knyttet til akuttmottakene i sykehus
- Høring - Læringsmål i ny spesialistutdanning for leger: Felles kompetansemoduler, del 1-3
- Høring - Forslag til revidert strålevernforskrift
- Høring - Forslag til endringer i forskrift om tiltaks- og grenseverdier § 4-1 Grenseverdier for ioniserende stråling
- Høring fra Legeforeningen om - Læringsmål i ny spesialistutdanning for leger: De kliniske fagene i del 1

- Høring - Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften)
- Høring - Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater
- Høring - Nasjonal kunnskapsbasert fagprosedyre «Etablering og drift av et system for tidlig oppdagelse og systematisk oppfølging av pasienter med forverret tilstand på sengepost»
- Anmodning fra Arbeidstilsynet om faglige innspill til veiledning om helseundersøkelse og fysiske tester for røyk- og kjemikaliedykkere.

Nordisk-baltisk samarbeid

Møter i det nordisk-baltiske samarbeidet ble holdt mellom lederne ved Spring Summit på Heart House og under ESC-kongressen i Roma.

NCS er representert i arrangementskomiteen for Nordic-Baltic Cardiology Conference som skal avholdes i Vilnius, Litauen 1.-3. Juni 2017.

Europeisk samarbeid

European Society of Cardiology, ESC, er den viktigste samarbeidspartner innen fagutvikling for NCS. Flere norske representanter har sentrale posisjoner i ESC's styrende organer.

Dan Atar er avgått visepresident i ESC. Han har fortsatt samarbeid inn i ESC. Styret hadde et eget møte med Dan Atar (som ESC sin representant) under vårmøtet 2016. Flere medlemmer av NCS deltar aktivt i arbeidsgrupper og assosiasjoner i ESC foruten i arbeidet med retningslinjer og faglige publikasjoner.

Representanter fra styret i NCS har deltatt i flere møter ved Heart House og under ESC-kongressen i Roma. Leder i NCS deltok på Spring Summit på Heart House. ESC Guidelines Coordinators Meeting ble holdt 12. og 13. desember 2016 på European Heart House i Sophia-Antipolis, Frankrike. Vernon Bonarjee og Vibeke Juliebø representerte NCS.

Svein Rotevatn representerte Norge på 2016 ESC Education Conference. Stein Samstad har deltatt i møter i regi av UEMS Section of Cardiology. NCS deltok aktivt under ESC-kongressen i Roma. Mange deltok med abstrakter og presentasjoner, og innsendte norske abstrakter holdt godt faglig nivå. De siste årene har NCS vært representert med fagspesialister i en del av fagfelle-prosessen til de forskjellige faglige retningslinjene utarbeidet av ESC. Dette har kommet som et tillegg til det omfattende arbeidet som NCS' kvalitetsutvalg gjør med vurdering av nye retningslinjer i norsk faglig sammenheng. Olaf Rødevand var på vegne av NCS invitert til å delta i det som kalles «My NCS» (NCS betyr her National Cardiac Society) sammen med flere lands kardiologiske foreninger i Roma, under ESC. ESC utarbeidet et europeisk kardiologiatlas som kom ut i 2016. NCS' styre har høsten 2015 og våren 2016 gjort et omfattende arbeid med å levere norske tall til atlasen. Atlasen vil bli oppdatert og ansees som et viktig dokument/oppslagsverk om kardiologien i ESC.

Ærestidelinger, priser og stipend

Reisestipend og priser for beste abstrakt ble tildelt på høstmøtet.

NCS' forskningspris for 2016 ble tildelt Sigrun Halvorsen, Oslo universitetssykehus, Ullevål.

Økonomi

Økonomien er god i NCS. I løpet av året har det ikke påløpt uventede utgifter til drift eller anskaffelser. Etter styrets vurdering har NCS god økonomisk bæreevne med tanke på forventede utgifter

Terje Steigen

Leder i NCS

ÅRSRAPPORT 2016 FRA KVALITETSUTVALGET I NORSK CARDIOLOGISK SELSKAP (NCS)

Sammensetning

Ole-Gunnar Anfinssen (leder), Vernon Bonarjee og Tonje Amb Aksnes.

Kvalitetsutvalget avsluttet ved starten av året evalueringen av de fem ESC-retningslinjene som hadde kommet i 2015:

1. 2015 ESC Guidelines for the management of patients with ventricular arrhythmias and the prevention of sudden cardiac death
2. 2015 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation
3. 2015 ESC Guidelines for the management of infective endocarditis
4. 2015 ESC Guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases
5. 2015 ESC/ERS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension

Fagekspertenes uttalelser og våre kommentarer ble forelagt styret i NCS på styremøte 1.3.16. Vi anbefalte at NCS skulle slutte seg til disse retningslinjene (endorsement), og dette ble vedtatt med god støtte i styret. Uttalelsene er publisert i *Hjerteforum* og på Norsk kardiologisk web. Særlig uttalelsen om ACS/NSTEMI har vært en del diskutert i etterkant. Vi presiserer i den forbindelse at Kvalitetsutvalgets konklusjon fremgår av siste avsnitt i uttalelsen, og denne blir også forankret i styret i NCS. Det som gjengis fra de norske fagekspertenes vurdering, er noe av grunnlaget for KUs vurdering. Men det kan være elementer av fagekspertenes vurdering som fortsatt er kontroversielle, og som ikke nødvendigvis representerer NCS' autoritative syn når det klippes og limes inn i andre sammenhenger.

På årets vårmøte i Stavanger ble det arrangert en «guidelines»-sesjon i samarbeid med ESC, der henholdsvis perikard sykdommer og ventrikulær arytmi var tema.

Kvalitetsutvalget ved Ole-Gunnar Anfinssen og Vernon Bonarjee var møteledere. Karin Klingel fra Thübingen presenterte hovedpunktene om perikard sykdommer, og Mai Tone Lønnebakken fra Haukeland gjorde rede for norsk perspektiv og relevans. Boris Rudic fra Mannheim overtok på kort varsel for hans kollega Martin Borggreffe vedrørende ventrikulær arytmi. Gaute Vollan fra Haukeland hadde forberedt «norsk perspektiv», som ble presentert av møteleder.

På høstmøtet var det også egne sesjoner som omhandlet 2016 hjertesvikt-retningslinjer og 2016 atrieflimmer-retningslinjer (med særlig vekt på hjertesvikt), uten at kvalitetsutvalget var direkte involvert. Det er tydelig at nye ESC-retningslinjer får stor oppmerksomhet og har direkte innflytelse på daglig rutine ved norske kardiologiske avdelinger.

I høstsemesteret har vi startet arbeidet med å evaluere fem nye ESC-retningslinjer:

1. 2016 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS
2. 2016 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure
3. 2016 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias
4. 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice
5. 2016 ESC Position Paper on cancer treatments and cardiovascular toxicity developed under the auspices of the ESC Committee for Practice Guidelines

Det har dessverre tatt lengre tid enn vanlig å få svar fra de norske fagekspertene som vi har invitert til å evaluere de nye retningslinjene, men i skrivende stund har vi mottatt 2 av 5 uttalelser, og forventer å fullføre vår vurdering tidlig på nyåret.

Vernon Bonarjee representerte NCS-kvalitetsutvalget på møte for nasjonale «guidelines»-koordinatorer i European Heart House 12.-13. desember. Kvalitetsutvalget har deltatt på styremøte i NCS 1.3.16 (OGA) og 26.10.16 (TAA).

Oslo, desember 2016

Vernon Bonarjee

Tonje Amb Aksnes

Ole-Gunnar Anfinsen (sign)

Økonomi

Kvalitetsutvalget har hatt ett møte i januar og ellers holdt kontakt per e-post. Vi har fått dekket reiseutgifter fra NCS i forbindelse med møtet i januar, vårmøtet i Stavanger samt styremøter i NCS i mars og oktober. Møtet i European Heart House ble i finansiert av ESC. Utover dette har kvalitetsutvalget ikke hatt utgifter av betydning.

ÅRSRAPPORT 2016 FRA NORSK CARDIOLOGISK SELSKAPS (NCS) ARBEIDSGRUPPE FOR HJERTESVIKT

Arbeidsgruppens sammensetning per 31.12.16

Rune Mo, St. Olavs Hospital, Universitetssykehuset i Trondheim (leder),

Per A. Sirnes, privat kardiologipraksis, Moss (tidligere leder),

Kristina E. Larsby, Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø (økonomiansvarlig),

Marit Aarønæs, Diakonhjemmet Sykehus, Oslo (web-ansvarlig),

Lars Gullestad, Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet,

Morten Grundtvig, St. Olavs Hospital, Universitetssykehuset i Trondheim.

Torbjørn Omland, Akershus universitetssykehus,

Thomas von Lueder, Oslo universitetssykehus, Ullevål,

Geir Christensen, Universitetet i Oslo (representerer basalforskning),

Stein Ørn, Stavanger universitetssykehus,

Håvard Keilegavlen, Haukeland universitetssykehus,

Johnny Vegsundvåg, Ålesund sjukehus.

Æresmedlemmer: Arne Westheim og Eivind S. P. Myhre

Fordeling av oppgaver i gruppen

Se ovenfor og i siste avsnitt.

Antall møter

Arbeidsgruppen har i 2016 hatt to møter i tilslutning til NCS sine vår- og høstmøter. Øvrig kommunikasjon er utført elektronisk.

Aktivitet

- Arbeidsgruppen har deltatt i programkomitéen for høstmøtet i NCS, med et selvfølkelig ansvar for sesjonen om hjertesvikt.
- Arbeidsgruppen er sterkt representert i styret for Norsk hjertesviktregister (Grundtvig, Gullestad, Mo, Ørn).

- c. Arbeidsgruppen har en representant (Grundtvig) i styret for Norsk hjertesviktforum (www.hjertesviktforum.no). Dette er en ideell organisasjon sammensatt av og for helsepersonell med interesse for hjertesvikt. Spesielt retter Norsk hjertesviktforum seg mot sykepleiere og leger i norske hjertesviktpoliklinikker. Hovedformålet er å arrangere et årlig to-dagers seminar som i år ble avholdt med god deltakelse i Oslo 10.-11.11.16.
- d. Websidene for arbeidsgruppen for hjertesvikt er etablert som underfane i hjerte.no. Aktiviteten planlegges trappet opp i regi av styret og web-ansvarlig.
- e. Internasjonal kontakt. Arbeidsgruppen har som tidligere et tett og godt samarbeid med ESC sin Heart Failure Association (HFA). Arbeidsgruppens leder (Mo) har deltatt aktivt i HFA sine møter ved Heart Failure-kongressen i Firenze 20.05.16 samt på Heart Failure Summit i Ayia Napa 5.11.16.
- f. ESC Heart Failure Awareness day har også i 2016 vært markert i Norge. Flere av arbeidsgruppens medlemmer har vært lokale initiativtakere.
- g. Arbeidsgruppen er engasjert i planlegging av EPLERACTONE-HF, en registerbasert head-to-head-sammenlikning av eplerenon og spironolakton hos pasienter med hjertesvikt. Det er søkt om midler til gjennomføringen av studien som skal gjøres med utgangspunkt i Norsk hjertesviktregister.
- h. Arbeidsgruppen arbeider med en norsk sammenfatting av europeiske retningslinjer for hjertesvikt fra 2016. Sammenfattingen vil bli presentert som en artikkel til *Tidsskrift for den norske legeforening*.
- i. Arbeidsgruppen har på initiativ fra Gullestad utarbeidet et forslag til et pakkeforløp for utredning av hjertesvikt. «Hjertesvikt pakken» er presentert for styret i NCS og ønskes tatt videre til helsepolitisk nivå.

Økonomi

Arbeidsgruppen får et årlig bidrag fra NCS til sine aktiviteter.

Midlene brukes først og fremst for å dekke reise og opphold til gruppens egne møter, for medlemmer uten alternativ finansiering.

Hovedbudskap

Arbeidsgruppen for hjertesvikt er bredt sammensatt med god faglig og geografisk dekning. Arbeidsgruppen har naturlige kontaktflater mot NCS, ESC/HFA, Norsk hjertesviktforum og Norsk hjertesviktregister. I det kommende året ønsker arbeidsgruppen å vedlikeholde disse kontaktflatene. Særskilte fokus for det videre arbeid er oppgradering av egen hjemmeside, slutføring av artikkel om hjertesvikt (se ovenfor), oppfølging av hjertesvikt pakken, støtte til EPLERACTONE-HF, norsk markering av Heart Failure Awareness Day 2017 samt bidrag til planleggingen av neste års høstmøte.

Trondheim 5.12.16

Rune Mo

ARBEIDSGRUPPEN FOR HJERTERYTMER - ÅRSRAPPORT FOR 2016

Arbeidsgruppen består formelt av en nukleus med representanter fra hvert av universitetssykehusene samt to representanter fra andre helseforetak. Leder i 2016 har vært Pål M. Tande fra Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø med Erik Kongsgård fra Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet, som nestleder.

Flere av arbeidsgruppens medlemmer har i 2016 vært involvert i utforming av et nasjonalt anbud for elektrofysiologi- og ablasjonsutstyr. Dette er første gang det arrangeres en nasjonal anbudskonkurranse. Arbeidet har vært utfordrende da ablasjons-sentrene anvender ulikt utstyr og metodikk.

Medlemmer i arbeidsgruppen (Erik Kongsgård et. al) har arrangert Nordisk Baltisk EP møte 3.-4. november i Oslo. Arbeidsgruppen har også bidratt til utforming av program for NCS' høstmøte.

Det har vært avholdt ett åpent møte i 2016 i forbindelse med NCS' høstmøte. Enkelte uklare momenter i de nye 2016 retningslinjene for atrieflimmer ble diskutert og ble videreført til NCS kvalitetsutvalg ved Jan Pål Loennechen, St. Olavs Hospital.

Torkel Steen fra Oslo universitetssykehus, Ullevål, orienterte om fremgangen i arbeidet med den nye versjonen av nasjonalt pace-makerregister. Det gjenstår fortsatt relativt store IT-utfordringer. Peter Schuster fra Haukeland universitetssykehus orienterte om arbeidet med etablering av et norsk ablasjonsregister. En har oppnådd enighet om hvilke parametere som skal registreres. Registeret forventes å bli tatt i bruk i løpet av 2017.

Det ble avholdt valg etter forslag fra valgkomiteen (Per Ivar Hoff, Haukeland universitetssykehus og Erik Kongsgård). Ledelsesstrukturen endres noe. Styret i arbeidsgruppen blir bestående av leder, nestleder og avtroppende leder. Ny leder for arbeidsgruppen blir Ole Rossvoll, St. Olavs Hospital. Nestleder blir Peter Schuster Haukeland universitetssykehus.

Økonomisk har arbeidsgruppen har holdt seg innenfor rammen for tilskudd fra NCS.

Trondheim 6. desember 2016

*Ole Rossvoll
Leder*

ÅRSRAPPORT 2016 FRA INVASIV ARBEIDSGRUPPE I NORSK CARDIOLOGISK SELSKAP (NCS)

Styrets sammensetning

Christian Eek, Michael Uchto, Rasmus Moer, Eigil Fossum, Svein Rotevatn, Knut Hegbom, Alf Inge Larsen, Slobodan Calic og Thor Trovik

Fordeling av oppgaver i arbeidsgruppen:

Leder/økonomi: Christian Eek, ansvarlig for invasiv årsstatistikk: Svein Rotevatn

Antall møter

1. 24.-26. januar NICC-møte arrangert i Bergen
2. 1.-2. februar «hands on» CTO-seminar, Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet
3. Bergen 27.4. møte styringsgruppen for NORIC samt workshop i bruk av «Rapporteket»
4. Årsmøte på Fornebu 27. oktober i forbindelse med NCS' høstmøte.
5. Oslo 12. desember møte i styringsgruppen i NORIC

Aktivitet

Akershus universitetssykehus startet med invasiv kardiologi i 2016.

Thor Trovik representerer Norden i ESC sitt organ (EAPCI) for utarbeidelse av felles europeiske kriterier for utdanning av intervensjonskardiologer.

Cedric Davidsen er utnevnt som EAPCI young ambassador

Eigil Fossum representerer NCS i Nordisk-Baltisk arbeidsgruppe i intervensjonskardiologi.

Etablering av nasjonalt angiografi/PCI-register (NORIC) har i flere år vært det viktigste felles prosjekt i norsk intervensjonskardiologi. Samtlige sentra leverer nå data til NORIC. Det har vært en del arbeid i år med klaffemodulen i registeret, ettersom TAVI-virksomheten vokser og ser ut til etter

hvert å bli stor. Det har vært uenighet hvor TAVI med kirurgisk tilgang skal registreres, og en del møtevirkosomhet i forbindelse med dette har vært arrangert.

Bidrag til norsk/finsk «How should I Treat»-sesjon ved EuroPCR, Paris, mai 2016.

Deltagelse i organisasjonskomité for NCS' høstmøte

Deltagelse i organisasjonskomité for Nordic Invasive Cardiology Conference (NICC), samt utmerket gjennomføring av arrangementet i Bergen i januar.

Invasiv arbeidsgruppe har ikke æren for, men vil likevel gratulere de invasive miljøene med publikasjoner i *New England Journal of Medicine* (Norstent-studien) og i *Lancet* (After-80-studien) i 2016.

Økonomi

Arbeidsgruppen finansierer virksomheten innenfor rammen av tilskudd fra NCS.

Kort oppsummering av rapporten - hovedbudskap

Det nasjonale register for aortokoronar bypasskirurgi og PCI er en realitet i 2016 med data levert fra samtlige PCI-sentra, inkludert Akershus universitetssykehus som startet invasiv virksomhet i 2016. Årsrapport fra NORIC er publisert, med mye verdifulle data.

En hel del arbeid, særlig fra Haukelandsmiljøet, er lagt ned i forbindelse med ansvaret for å arrangere Nordic Invasive Cardiology Conference (NICC).

Undertegnede overtok som leder i 2015 etter Thor Trovik og ble gjenvalgt som leder ved dette årsmøtet. Det er utarbeidet vedtekter for invasiv arbeidsgruppe, som vil bli publisert på legeföreningens hjemmesider.

Oslo 9. desember 2016

Christian Eek

ÅRSRAPPORT 2016 FRA ARBEIDSGRUPPEN I EKKOKARDIOGRAFI

Styrets sammensetning og oppgaver

Arbeidsgruppens styre har siden valget 16.10.14 og frem til årsmøtet 27.10.16 bestått av: Jan Otto Beitnes (leder), Espen Holte (nestleder og økonomiansvarlig), Siri Malm (sekretær), Geir Høgalmen (nettredaktør), Dana Cramariuc, Henrik Brun, Janne Mykland Hilde, Harald Brunvand og Eva Rice. Jan Otto Beitnes har vært medlem i organisasjonskomiteen for NCS' høstmøte. Håvard Dalen, Espen Holte og Jan Otto Beitnes har vært medlemmer i organisasjonskomiteen for Nordic Cardiac Imaging (NCI) 2016.

Antall møter

Det er avholdt styremøter 27/10 (Fornebu), 24/11 (Skype) og 7/12 (Leipzig) samt årsmøte 27/10. Manglende økonomi til å støtte det tradisjonelle møtet på EuroEcho samt høyt arbeidspress på medlemmene utfordrer arbeidsgruppens møteaktivitet. Referater fra styremøtene og årsmøtet legges ut på arbeidsgruppens hjemmeside på <http://www.ekkokardiografi.no>.

Aktivitet

Kurs og faglige møter

- Godkjente kurs i ekkokardiografi består av et grunnkurs (Ekkokardiografi I, 15 timer) og et videregående kurs (Ekkokardiografi II, 35 timer). Ekkokardiografi II er obligatorisk for grenspesialiteten hjertesykdommer. Ekkokardiografi I er et grunnkurs i ekkokardiografi rettet mest mot spesialistkandidater i indremedisin og kardiologi og forutsettes tatt før Ekkokardiografi II. I 2016 ble det avholdt ett Ekkokardiografi II-kurs (Bergen) og 3 grunnkurs (Oslo, Trondheim, Tromsø).
- Det fjerde Nordic Cardiac Imaging (NCI) ble arrangert i Oslo på Scandic Fornebu

26.-27. oktober 2016. Den femte og siste sesjonen i NCI ble arrangert som en engelskspråklig fellessesjon med NCS' høstmøte. Det faglige programmet var utarbeidet av representanter for arbeidsgruppene i de nordiske landene og integrerte ekkokardiografi, nukleærmedisin, MR, CT og invasive metoder i vurderingen av kardiologiske problemstillinger. Det var 72 deltakere. Organisering og gjennomføring av NCI har dessverre tatt oppmerksomhet fra arbeidsgruppens øvrige aktiviteter.

- Kardiologisk høstmøte ble arrangert på Fornebu 27.-29. oktober 2016. Arbeidsgruppen var medarrangør av høstmøtet og deltok aktivt i utformingen av program og arrangement.

Arbeidsgruppens hjemmeside

- Arbeidsgruppens hjemmeside nås på www.ekkokardiografi.no, og inneholder informasjon om kurs og kongresser, lenker til aktuelle ekkokardiografisider, verdier fra normalmaterialer osv. En del kurs- og møteforedrag legges ut som PDF-filer. Geir Rasmus Høgalmen har vært webredaktør. Siden er godt vedlikeholdt.
- 4 Saker
- Kardiovaskulær avbildning: Arbeidsgruppen ønsker å invitere inn alle utøvere av kardiologisk bildediagnostikk i Norge til sine fagmøter. Man tok initiativ til et samarbeid rundt organiseringen av NCI 2016, men samtidighet med radiologenes høstmøte og ulike interesser vedrørende programmets innhold vanskeliggjorde et tett praktisk samarbeid. For å øke norske kardiologers kompetanse vil arbeidsgruppen arbeide for at MR, CT og nukleærmedisinske teknikker vies en kursdag under et obligatorisk kurs i

spesialistutdannelsen. Det mest nærliggende vil være å utvide ekkokardiografi II-kurset fra 4 til 5 dager, men vi har av kapasitetshensyn ikke fått fremmet forslag til spesialistkomiteen om dette innværende år.

- Kodeverket for radiologiske/ billedannende prosedyrer er revidert, med nye koder gjeldende fra 1.1.16. Reidar Bjørnerheim var en av NCS' representanter for å ivareta ekkokardiografiske interesser under revisjon av kodeverket.
- Arbeidsgruppen har levert en uttalelse til NCS' styre vedrørende kompetansekrav i ekkokardiografi i forbindelse med høringsrunden vedrørende de nye indremedisinske hovedspesialitetene.
- Kull 4 (15 hjerte og 3 kar) begynte ekkoteknikerutdanning ved Høyskolen i Sør-Trøndelag høsten 2016. Til nå er 30 teknikere uteksaminert fra denne linjen.

Internasjonale saker

- I European Association of Cardiovascular Imaging (EACVI) sentralt har Thor Edvardsen vært innvalgt i styret som kasserer (treasurer) og ble ved årets valg til president for perioden 2018-2020 (president elect).

Økonomi

Arbeidsgruppen har i 2016 ikke hatt egne inntekter. Utgifter så langt i 2016 er knyttet til arrangement av NCI. Etter at NCS overtok arrangementsansvaret for høstmøtet er egenkapitalen redusert, og budsjettet balanseres med finansiell støtte fra NCS. Budsjettet er nøkternt. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør.

Valg

Valgkomiteen har bestått av: Håvard Dalen (leder, sist avgåtte leder av arbeidsgruppen), Assami Røsner (Universitetssykehuset Nord-Norge) og Jon Offstad (Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet). På årsmøtet 27.10 gikk Janne Mykland Hilde, Siri Malm, Henrik Brun og Harald Brunvand ut av arbeidsgruppen. Espen Holte ble valgt til ny leder. Bjørn Olav Haugen, Eirik Nest-aas, Sigrun Skarstad og Anne B. Rossebø ble valgt inn som nye medlemmer.

Oppsummering

I 2016 har arrangementet av NCI vært en dominerende aktivitet for arbeidsgruppen i ekkokardiografi. Vi har en omfattende nettside og oversiktlig økonomi. Det økonomiske handlingsrommet er dog vesentlig redusert uten inntektene fra høstmøtet. Årsmøtet arrangeres nå i tilknytning til NCS' høstmøte. Fremtidige utfordringer vil være å få gjennomslag for økt antall kurstimer til bildedannende teknikker i spesialistutdanningen av norske kardiologer samt videre arbeid for å sikre kvaliteten på kardiale bildeundersøkelser.

31.12.2016

Jan Otto Beitnes og Espen Holte

ÅRSRAPPORT 2016 FRA NORSK CARDIOLOGISK SELSKAPS (NCS') ARBEIDSGRUPPE FOR VOKSNE MED MEDFØDT HJERTEFEIL

Styrets sammensetning og oppgaver

- Mette-Elise Estensen (Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet), leder
- Tom Roar Omdal (Haukeland universitetssjukehus), økonomiansvarlig
- Hans Kristian Langsetmo (St. Olavs Hospital), web-ansvarlig
- Jarle Jortveit (Sørlandet sykehus, Arendal)

Det er avholdt 5 møter: 4 styremøter (Skype) og styremøte 22. oktober (Fornebu, i forbindelse med NCS' høstmøte 2016). Siste møte på Fornebu var planlagt som årsmøte med valg av ny formann. Dette ble imidlertid utsatt til nytt møte på Gardermoen 1. februar 2017 grunnet lav deltagelse.

Aktiviteter

Kurs og faglige møter

Obligatorisk kurs: Legeforeningskurset «Voksne med medfødt hjertefeil» ble holdt i Bergen, Haukeland universitetssjukehus i uke 45.

NCS' høstmøte: Kardiologisk høstmøte ble avholdt på Fornebu 22.-24. oktober. Arbeidsgruppens formann er med i organisasjonskomiteen. Det var under NCS' høstmøte en parallellsesjon med GUCH, hvor Ulf Thilen fra Lund holdt ett innlegg om SWEDcon og ett om TGA og Elisabeth Leirgul fra Haukeland universitetssjukehus om medfødte hjertefeil i Norge - fødselsprevalens og risikofaktorer. Det ble også avholdt en plenumssesjon om shunter av Helge Skulstad fra Akershus universitetssykehus.

Aktuelle spørsmål som diskuteres i arbeidsgruppen

Det jobbes for å få til et nasjonalt register for pasienter med medfødt hjertefeil. Søknaden er sendt Oslo universitetssykehus 14.1.16. Dette arbeidet har imidlertid stoppet opp da det foreløpig er uavklart med den videre finansieringen.

Det er sterkt ønske om å øke antall medlemmer i gruppen, og vi ønsker å reetablere egne møter på Gardermoen. Arbeidsgruppen planlegger faglig møte på Fornebu 1. februar 2017 med fokus på bl.a. medfødte hjertefeil og transplantasjon.

Internettside

Internettadresse er <http://legeforeningen.no/Fagmed/Norsk-cardiologisk-selskap/Kongenitt/>. Web-ansvarlig er Hans Kristian Langsetmo (medlem av styret). Web-siden er godt oppdatert etter at man i 2014 og 2015 har hatt fokus på dette i arbeidsgruppen. Ingen nye oppdateringer er gjort i 2016.

Samarbeidspartnere

Royal Brompton Hospital, London ved Michael Gatzoulis og Alexander Kempney

Rigshospitalet, København ved Anette Jensen og Lars Søndergård

Østra sjukehuset, Gøteborg ved Peter Eriksson.

Annet

Oslo universitetssykehus fikk landsfunksjon for hjertesyke gravide kvinner 1. januar 2016. Ca. 60 % av disse pasientene har medfødt hjertefeil. Med denne funksjonen har det tilkommet en 100 % legestilling og 50 % sykepleiestilling. Disse stillingene er nå besatt av henholdsvis Vibeke Almaas og Anne Skeide. Det betyr at pasientgruppen

med medfødt hjertefeil og svangerskap nå får et godt tilbud.

Økonomi

Det ble på styremøte på Fornebu besluttet å finansiere tre av medlemmene med 10.000 kr hver til deltagelse på EuroEcho.

Oppsummering

Faget er under stor utvikling med mye aktivitet. Det er publisert en rekke artikler innen feltet, og det er startet nye forskningspro-

sjekter i løpet av dette året innen feltet. Videre har det vært fokus på GUCH på NCS' høstmøte med en plenumssesjon i tillegg til ordinær parallellsesjon som i tidligere år. Arbeidsgruppens målsetning har vært å få større fokus på GUCH-pasienter og på å synliggjøre faget i en større grad, og dette er vi på god vei med.

Valg av ny formann er utsatt til årsmøte på Gardermoen 01.02.17.

Mette-Elise Estensen

ÅRSRAPPORT 2016 FRA ARBEIDSGRUPPEN I KARDIOLOGISK AKUTT- OG INTENSIVMEDISIN

Bakgrunn

Norsk Cardiologisk Selskaps (NCS') arbeidsgruppe i kardiologisk akutt- og intensivmedisin ble opprettet i 2014. NCS' moderorganisasjon European Society of Cardiology (ESC) har en underavdeling som heter Acute Cardiovascular Care Association (ACCA). Styret for 2014-16 har bestått av:

Bjørn Bendz, Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet (leder), Anne Skogsholm, Universitetssykehuset Nord-Norge (nestleder), Ane Dale (St. Olavs Hospital), Geir Øystein Andersen (OUS, Ullevål), Rune Fanebust (Haukeland universitetssjukehus), Tonje Aksnes (OUS, Ullevål), Bjørn Haug (Helgelandssykehuset) og Kristian Tobiasson (Sykehuset Telemark).

Årsmøtet ble avholdt 27.10.16 (se eget referat).

Aktiviteter

I januar var arbeidsgruppen godt representert på Legenes hus i forbindelse med en høring vedrørende Norsk anestesilogisk forenings forslag til «Retningslinjer for intensivvirksomhet i Norge». Dokumentet

var utarbeidet av samme forening uten samarbeide med andre spesialiteter i Legeforeningen, noe som ble kritisert av alle de representerte spesialitetene (bl.a. kardiologi, indremedisin, infeksjonsmedisin, nevrologi, kirurgi og thoraxkirurgi). Det ble anbefalt at det skulle jobbes for retningslinjer med forankring i alle aktuelle miljøer og at norsk intensivmedisin ikke eies av Norsk anestesilogisk forening.

Representanter fra Norsk anestesilogisk forening har også tatt initiativ til en ny akuttmedisinsk spesialitet som arbeidsgruppen ble bedt om å kommentere. Kortfattet mener NCS at en slik spesialitet ikke er nødvendig dersom sykehusene organiseres riktig. Videre er det tvilsomt at en «spesialist» i akuttmedisin vil kunne holde seg oppdatert eller håndtere akutt kardiologi på en adekvat måte.

Arbeidsgruppen har ellers vært delaktig i NCS' vårmøte- og høstmøteprogram.

Bjørn Bendz (leder)

ÅRSRAPPORT 2016 FRA ARBEIDSGRUPPEN I PREVENTIV KARDIOLOGI, HJERTEREHABILITERING OG SPORTSKARDIOLOGI

Gruppen ble første gang konstituert på NCS' årsmøte den 27. oktober 2016. Valgkomiteen har bestått av Charlotte B. Ingul, Jostein Grimsmo og Erik Ekker Solberg.

Styret består av:

Erik Ekker Solberg, Diakonhjemmet Sykehus (leder) erik.solberg@diakonsyk.no

Charlotte Bjørk Ingul, Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet/St. Olavs Hospital

Jostein Grimsmo, LHL-klinikkene Feiring

Kjetil Retterstøl, Lipidklinikken, Oslo universitetssykehus

Henrik Schirmer, Universitetsykehuset Nord-Norge

Anne Grete Semb, Diakonhjemmet Sykehus

En posisjon er udekket.

Vedtakter er utarbeidet.

Gruppen bidrar til desember-utgaven (2016) av European Association of Preventive Cardiology's newsletter med et innlegg om norsk preventiv kardiologi. Det arbeides med å lage web-side og et nettverk for preventiv kardiologi i Norge.

Erik Ekker Solberg